

Na osnovu člana IV. 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 33. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 6. septembra 2012. godine, i na 21. sjednici Doma naroda, održanoj 22. oktobra 2012. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O KRETANJU I BORAVKU STRANACA I AZILU**

Član 1.

U Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08), u članu 3. (*Primjena Zakona o upravnom postupku*) iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) U slučajevima kada strani državljanin ne obavijesti nadležni organ o promjeni adrese ili ga na adresi na kojoj je prijavljen nije moguće pronaći, dostava odluka koje se donose na osnovu ovog zakona izvršit će se putem oglasne ploče nadležnog organa."

Član 2.

U članu 7. (*Sloboda kretanja*) iza stava (4) dodaju se novi st. (5), (6), (7) i (8) koji glase:

"(5) U postupku donošenja odluke koja se zasniva na informacijama sadržanim u dokumentu sa oznakom tajnosti, koju je odredio organ iz stava (4) ovog člana ili drugi nadležni organ, primjenjivat će se odredbe Zakona o zaštiti tajnih podataka.

(6) Služba može, na obrazložen prijedlog nadležnog organa, zabraniti izlazak stranca iz BiH ukoliko postoji opravdana sumnja da bi izlaskom iz BiH mogao da izbjegne krivično, odnosno prekršajno gonjenje, izvršenje kazne, izvršenje sudske naredbe, lišenje slobode ili izvršenje dospjele imovinsko-pravne obaveze, o čemu obavještava Graničnu policiju.

(7) Služba će, iz razloga navedenih u stavu (6) ovog člana, privremeno, najduže do 30 dana, oduzeti putne isprave i druge dokumente koje stranac može koristiti za prelazak državne granice.

(8) Po isteku roka iz stava (7) ovog člana ili po prestanku razloga iz stava (6) ovog člana, strancu će se vratiti putne isprave i drugi dokumenti i dopustiti izlazak iz BiH."

Član 3.

U članu 10. (*Udruživanje stranaca te nošenje oružja i uniformi u BiH*) u st. (3) i (4) i članu 142. (*Kretanje u stranoj uniformi*) stav (5) riječi: "nadzoru i kontroli prelaska državne granice" zamjenjuju se riječima: "graničnoj kontroli".

Član 4.

U članu 14. (*Utvrđivanje identiteta stranca*) u stavu (1) iza riječi "nadzor" dodaju se riječi: "i može mu se izreći i mjera protjerivanja iz BiH".

U stavu (2) iza riječi: "(*Prihvat stranaca i nadzor*)" dodaju se zarez i riječi: "a mjera protjerivanja u skladu s odredbama čl. 87. (*Mjera protjerivanja*) i 88. (*Razlozi za izricanje mjere protjerivanja*)".

U stavu (4) iza riječi "započela" dodaju se riječi: "Granična policija ili".

Član 5.

U članu 15. (*Prelazak državne granice*) u stavu (2) na kraju rečenice briše se tačka, dodaju se zarez i riječi: "osim ako Zakonom o graničnoj kontroli ili međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno."

Stav (3) briše se.

U stavu (4) riječi: "Zakonom o nadzoru i kontroli prelaska državne granice" zamjenjuju se riječima: "Zakonom o graničnoj kontroli".

Dosadašnji st. (4), (5), (6), (7) i (8) postaju st. (3), (4), (5), (6) i (7).

Član 6.

U članu 17. (*Zajedničke putne isprave i posebna pažnja prema maloljetnicima*) u stavu (3) broj "18" zamjenjuje se brojem "14", a riječ "(maloljetnik)" briše se.

Član 7.

U članu 18. (*Obaveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja*) u stavu (2) tačka a) mijenja se i glasi:

"a) stranca kojem ulazak u BiH bude odbijen jer ne ispunjava uslove za ulazak u BiH iz člana 19. ovog zakona odveze s graničnog prijelaza i vrati u državu iz koje je dovezen ili u državu koja je izdala putnu ispravu s kojom je doputovao ili u bilo koju drugu državu za koju je siguran da će biti prihvaćen ili osigura drugi način prijevoza, i to bez odgađanja i o svom trošku, i".

Iza stava (3) dodaje se novi stav (4), koji glasi:

"(4) Obaveze iz stava (2) ovog člana odnose se i na prijevoznika koji je dovezao stranca u tranzit:

- a) ako ga je prijevoznik, koji ga je trebao prevesti u državu odredišta, odbio prevesti ili
- b) ako mu je zabranjen ulazak u državu odredišta."

Dosadašnji st. (4) i (5) postaju st. (5) i (6).

Član 8.

U članu 20. (*Ulazak pod posebnim uslovima*) iza riječi "ulazak" dodaju se riječi: "i boravak", a riječi: "člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*)" brišu se.

Član 9.

U članu 25. (*Razlozi odbijanja ulaska*) stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Strancu može biti odbijen ulazak u BiH i pored razloga iz stava (1) ovog člana ako:
a) prilikom pokušaja ulaska u BiH predoči krivotvorenu putnu ispravu;
b) prilikom pokušaja ulaska u BiH predoči krivotvorenu vizu ili dozvolu boravka;
c) je već proveo na teritoriji BiH 90 dana u periodu od šest mjeseci, računajući od dana prvog ulaska, a radi se o državljaninu zemlje bezviznog režima, osim ako se na njega ne primjenjuje odredba člana 20. ovog zakona;
d) postoje osnovi sumnje da će obavljati onu vrstu poslova za koju je potrebna radna dozvola, a na njega se ne primjenjuju odredbe člana 84. ovog zakona."

Član 10.

U članu 26. (*Postupak i posljedica odbijanja ulaska*) stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Strancu kojem je odbijen ulazak u BiH jer ne ispunjava uslove za ulazak u BiH propisane ovim zakonom izdaje se rješenje o odbijanju ulaska."

Stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Stranac kojem je odbijen ulazak u BiH upozorava se da je dužan odmah napustiti granični prijelaz."

Stav (7) mijenja se i glasi:

"(7) Stranac kojem je odbijen ulazak može ući u BiH nakon što otkloni razloge zbog kojih mu je odbijen ulazak."

Član 11.

U članu 27. (*Opće odredbe o vizama*) stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Viza je odobrenje za tranzit kroz međunarodni tranzitni prostor aerodroma ili teritoriju BiH ili odobrenje za namjeravani boravak na teritoriji BiH u roku određenom u vizi."

U stavu (5) na kraju rečenice briše se tačka, dodaju se zarez i riječi:

"ako ovim zakonom nije drugačije određeno."

Član 12.

U članu 28. (Vrste viza) tačka b) briše se.

Dosadašnje tač. c) i d) postaju tač. b) i c).

Član 13.

Član 30. (*Tranzitna viza – Viza B*) briše se.

Član 14.

U članu 31. (*Viza za kratkoročni boravak – Viza C*) stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) omogućava strancu tranzit, jedan ili više ulazaka ili boravaka u zemlji. Nijedan neprekidan boravak ni ukupno trajanje više uzastopnih boravaka u BiH ne mogu biti duži od 90 dana u periodu od šest mjeseci, računajući od dana prvog ulaska."

Član 15.

U članu 33. (*Uslovi za izdavanje vize*) stav (6), članu 35. (Izdavanje vize na zajednički pasoš) stav (1) i članu 159. (*Rokovi za donošenje podzakonskih akata MVP-a prema ovome zakonu*) stav (2) riječi: "i tranzitne vize (Viza B)" brišu se.

Član 16.

U članu 34. (*Pozivno pismo*) stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, pozivno pismo u svrhu spajanja porodice ili posjete može izdati i stranac koji boravi po osnovu odobrenog privremenog boravka u BiH duže od 18 mjeseci, a stranac s odobrenim privremenim boravkom do jedne godine može izdati pozivno pismo isključivo u svrhu posjete."

Iza stava (6) dodaju se novi st. (7) i (8) koji glase:

"(7) Služba može ovjeriti i grupno pozivno pismo za najmanje pet, a najviše 50 lica koja putuju na zajednički pasoš.

(8) Pozivnim pismom, u smislu ovog zakona, smatra se i službeni akt državnog, entitetskog ili kantonalnog organa vlasti, organa vlasti Brčko Distrikta BiH, kao i diplomatsko-konzularnog predstavništva strane države ili međunarodne organizacije koja ima diplomatski status u BiH."

Član 17.

U članu 36. (*Nadležnost i mjesto izdavanja vize*) stav (4) mijenja se i glasi:

"(4) Protiv rješenja kojim se zahtjev za izdavanje vize odbija može se podnijeti žalba MVP-u, putem DKPBiH, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja."

U stavu (5) riječi: "ili tranzitnu vizu (Viza B)" brišu se.

Iza stava (7) dodaje se novi stav (8) koji glasi:

"(8) Protiv rješenja kojim se zahtjev za izdavanje vize na granici odbija može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja."

Član 18.

U članu 38. (*Produženje vize*) stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Zahtjev za produženje vize podnosi se Službi prije isteka važenja vize i/ili odobrenja za boravak odobrenog na osnovu izdate vize. Služba donosi odluku o produženju vize u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva. Stranac može boraviti u BiH do donošenja odluke po zahtjevu za produženje vize."

Stav (4) mijenja se i glasi:

"(4) Protiv odluke kojom se zahtjev za produženje vize odbija odnosno odbacuje može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od tri dana od dana prijema odluke. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja."

Član 19.

U članu 39. (*Razlozi za neizdavanje vize i izuzetno izdavanje vize iz humanitarnih razloga*) naslov člana mijenja se i glasi: "(Odbijanje zahtjeva za izdavanje vize i izuzetno izdavanje vize iz humanitarnih razloga)".

U stavu (1) riječi: "Viza se neće izdati:" zamjenjuju se riječima: "Zahtjev za izdavanje vize odbija se:", iza tačke c) riječ "ili" briše se, a iza teksta tačke d) briše se tačka, dodaje tačka-zarez i nove tač. e), f) i g) koje glase:

"e) ako je stranac već boravio u BiH 90 dana, a nije proteklo šest mjeseci od dana prvog ulaska;

f) ako rok važenja pasoša stranca, u koji se unosi viza, ističe za manje od tri mjeseca od posljednjeg dana namjeravanog boravka u BiH ili

g) ako odbije dati biometrijske podatke prilikom predaje zahtjeva."

Član 20.

U članu 40. (*Skraćenje roka važenja vize*) stav (4) mijenja se i glasi:

"(4) Protiv rješenja kojim se skraćuje rok važenja vize može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od tri dana od dana prijema rješenja."

Član 21.

U članu 41. (*Poništenje vize na granici*) stav (1) iza riječi "krivotvorena" dodaju se riječi: "ili stečena prevarom", a riječi: "Viza se može poništiti i u slučaju odbijanja ulaska u BiH." brišu se.

U stavu (2) riječ "Odluku" zamjenjuje se riječju "Rješenje".

U stavu (3) riječ "Odluka" zamjenjuje se riječju "Rješenje".

Stav (4) mijenja se i glasi:

"(4) Protiv rješenja kojim se poništava viza na granici može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja."

Član 22.

U članu 43. (*Postupak poništavanja vize*) u stavu (2) riječi: "Rješenje iz stava (1) ovog člana izvršava se odmah." brišu se.

Stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Protiv rješenja o poništenju vize u zemlji žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od tri dana od dana dostavljanja rješenja."

Član 23.

U članu 52. (*Osnov za odobrenje privremenog boravka*) stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Odobrenje privremenog boravka može se izdati iz opravdanih razloga kao što su: brak ili vanbračna zajednica s državljaninom BiH, spajanje porodice, obrazovanje, rad po osnovu izdate radne dozvole, rad bez radne dozvole, liječenje ili rehabilitacija, boravak u staračkom domu ili iz humanitarnih razloga, te iz drugog sličnog opravdanog razloga ili razloga koji je zasnovan na međunarodnom ugovoru čija je BiH ugovorna strana."

Član 24.

U članu 53. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) u stavu (1) tačka g) mijenja se i glasi:

"g) da se protiv njega ne vodi krivični postupak i da nije kažnjavan za krivično djelo, što se dokazuje potvrdom koju je izdao nadležni organ države gdje ima uobičajeno mjesto boravka i koja nije starija od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za boravak."

Stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Pod dokazom u smislu stava (1) tačke a) ovog člana smatra se:

- a) izvod iz matične knjige vjenčanih ili drugi odgovarajući dokaz o sklopljenom braku koji je pravovaljan u BiH, ili dokaz kojim se može potvrditi postojanje vanbračne zajednice;
- b) izvod iz matične knjige rođenih ili drugi odgovarajući dokaz o srodstvu;
- c) radna dozvola u BiH;
- d) dokaz o smještaju u starački dom;
- e) potvrda o upisu u obrazovnu ustanovu za tekuću godinu;
- f) nalaz s preporukom zdravstvene ustanove o neophodnosti dugotrajnijeg liječenja ili rehabilitacije u BiH;
- g) dokument koji potvrđuje stručne kvalifikacije;
- h) dokaz da stranac boravi po osnovu međunarodnog sporazuma čija je BiH ugovorna strana;
- i) dokaz da stranac pripada jednoj od kategorija iz člana 84. stav (1) ovog zakona, ako podnosi zahtjev za odobrenje privremenog boravka po osnovu rada bez radne dozvole;
- j) dokaz o vlasništvu nepokretne imovine i o postojanju efektivne veze s BiH ili
- k) drugi dokaz na osnovu kojeg se može razumno zaključiti o opravdanosti boravka stranca u zemlji, što procjenjuje Služba prilikom odlučivanja po članu 60. (*Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka, zahtjev za produženje boravka i nadležnost za rješavanje*) stav (6) ovog zakona."

Iza stava (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

"(3) Smatra se da stranac koji ima radnu dozvolu za rad u BiH ispunjava uslove koji se odnose na posjedovanje sredstava za izdržavanje i zdravstveno osiguranje.

(4) Ukoliko stranac podnosi zahtjev za produženje privremenog boravka, može se izuzeti od obaveze pribavljanja dokaza iz stava (1) tač. c) i g) ovog člana, o čemu odlučuje Služba."

Član 25.

U članu 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Stranac kojem je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga na osnovu stava (1) tačka a) ovog člana, kao žrtvi trgovine ljudima čiji je boravak u BiH neophodan zbog saradnje s nadležnim organima radi istrage u otkrivanju i procesuiranju krivičnog djela trgovine ljudima, ima pravo na: adekvatan i siguran smještaj, pristup hitnoj medicinskoj zaštiti, psihološku pomoć, informiranje o pravnom statusu, pravnu pomoć u toku krivičnog i drugih postupaka u kojima ostvaruje druga prava, pristup tržištu rada pod uslovima koji se primjenjuju prema strancu, kao i

pristup profesionalnoj obuci i edukaciji. Dijete koje ima odobren privremeni boravak kao žrtva trgovine ljudima ima pristup obrazovanju."

Dosadašnji stav (3) koji postaje stav (4) mijenja se i glasi:

"(4) Stranac kojem je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga na osnovu stava (1) tačka c) ovog člana ima pravo na rad pod istim uslovima koji se primjenjuju prema strancu, a omogućit će mu se osnovno obrazovanje pod istim uslovima kao i državljanima BiH. "

Dosadašnji st. (4) i (5) postaju st. (5) i (6).

Iza dosadašnjeg stava (5) koji postaje stav (6) dodaje se novi stav (7) koji glasi:

"(7) Strancu kojem je odobren privremeni boravak na osnovu stava (1) ovog člana, a koji nema važeću putnu ispravu, izdaje se potvrda o identitetu. Oblik, sadržaj, rok važenja, postupanje, kao i druga pitanja u vezi sa izdavanjem potvrde o identitetu bit će propisani posebnim propisom Ministarstva nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva civilnih poslova BiH i Službe."

Član 26.

U članu 55. (*Preporuka nadležnog organa*) iza tačke "b)" dodaju se zarez i tačka "d)".

Član 27.

U članu 57. (*Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice*) u stavu (1) riječi: "ili stranca s odobrenim privremenim boravkom u BiH u trajanju od jedne godine ako postoje razumne osnove da bi mu se mogao odobriti stalni boravak u BiH" zamjenjuju se riječima: "ili stranca koji boravi po osnovu odobrenog privremenog boravka u BiH duže od 18 mjeseci".

Član 28.

U članu 58. (*Boravak u slučaju prestanka braka ili vanbračne zajednice*) iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Izuzetno, privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može se odobriti strancu koji nije imao odobren privremeni boravak prije smrti supružnika ili vanbračnog partnera koji je bio državljanin BiH, ako je nakon smrti supružnika ili vanbračnog partnera preuzeo starateljstvo nad maloljetnim djetetom koje je državljanin BiH i ima prebivalište u BiH."

Član 29.

Član 59. (*Uslovi za odobrenje stalnog boravka*) mijenja se i glasi:

"Član 59.
(Uslovi za odobrenje stalnog boravka)

- (1) Stalni boravak može se odobriti strancu pod uslovom da:
- a) na osnovu odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriji BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka,
 - b) raspolaže dovoljnim i redovnim sredstvima za izdržavanje,
 - c) ima osiguran odgovarajući smještaj,
 - d) ima osigurano zdravstveno osiguranje,
 - e) poznaje jedan od jezika i pisama u službenoj upotrebi u BiH i
 - f) da se protiv njega ne vodi krivični postupak i da nije kažnjavan za krivično djelo, što se dokazuje potvrdom koju je izdao nadležni organ države gdje ima uobičajeno mjesto boravka koja nije starija od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.
- (2) Ispit iz poznавања jedног од језика и писама у službenој upotrebi у BiH могу проводити високошколске установе, средњошколске установе или установе за образовање одраслих, које на основу одобренja министарства надлеžног за образовање у BiH изводе програме учења и полагања језика у službenoj upotrebi u BiH. Ispit iz poznавања језика не морaju полагати: дјечије предшколске доби, лица која похађају или су завршила основно, средње или високо образовање на једном од језика у službenoj upotrebi u BiH и лица старија од 60 година ако нису у радном односу. Трошкове евентуалних курсева за учење језика и полагање испита сноси странац.
- (3) Сматра се да је странац непrekidno боравио у BiH и ако је у периоду од пет година избивao из BiH višekratno do deset mjeseci ukupno ili jednokratno шест мјесеци.
- (4) Заhtjev za odobrenje stalnog boravka stranac je dužan podnijeti u toku važenja privremenog boravka.
- (5) Iako ispunjava uslove za odobrenje stalnog boravka, strancu neće biti odobren stalni boravak ukoliko je u posljednjih pet godina u BiH боравio:
- a) по основу привремене заштите или је подnio заhtjev за одobrenje привремене заштите и чека одлуку о свом статусу;
 - b) по основу међunarodне заштите или је подnio заhtjev за међunarodну заштиту и чека одлуку о свом статусу;
 - c) по основу правног статуса предвиđеног Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961., Bečkom konvencijom o konzularним односима iz 1963., Konvencijom o specijalnim misijama iz 1969. или Bečkom konvencijom o predstavnicima država i njihovim odnosima s međunarodnim организацијама из Univerzalne повеље iz 1975.;
 - d) по основу привременог боравка из humanitarnih razloga из члана 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) stav (1) тач. b), c), d) и e) ovog закона;
 - e) jer се налази на izdržavanju kazne, односно izvršavanju druge krivičnopravne sankcije ili druge obaveze utvrđene odlukom суда ili другог nadležnog organa;
 - f) по основу лијећења или rehabilitacije;
 - g) по основу rada bez radne dozvole radi realizacije projekta značajnog za BiH, koji realizira међunarodna ili домаћa institucija ili humanitarna organizacija, udruženje, fondacija ili друга организација;
 - h) по основу rada bez radne dozvole, ако странац пружа услуге у име страног poslodavca или је volonter ili

i) po osnovu spajanja porodice sa strancem čiji privremeni boravak ne spada u osnove za odobrenje stalnog boravka u BiH.

(6) Strancu kojem je odobravan privremeni boravak po osnovu obrazovanja, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz stava (1) tačka a) ovog člana, računa se polovina vremena provedenog po osnovu odobrenja privremenog boravka. Zahtjev za stalni boravak koji se podnosi iz privremenog boravka ne može biti po osnovu obrazovanja."

Član 30.

U članu 62. (*Odbijanje i odbacivanje zahtjeva za odobrenje boravka*) stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Zahtjev za odobrenje, odnosno produženje privremenog boravka i zahtjev za odobrenje stalnog boravka strancu će biti odbijen ako:

- a) ne ispunjava opće ili posebne uslove za odobrenje boravka propisane članom 53. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) i 59. (*Uslovi za odobrenje stalnog boravka*) ovog zakona;
- b) zahtjev za odobrenje boravka ne podnese u skladu s članom 60. (*Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka, zahtjev za produženje boravka i nadležnost za rješavanje*) ovog zakona;
- c) je nezakonito ušao u BiH, izuzev ako postoje uslovi za odobrenje boravka iz humanitarnih razloga u smislu člana 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) ovog zakona;
- d) je namjerno dao pogrešne podatke ili namjerno prikrije okolnosti važne za odobrenje boravka;
- e) mu je izrečena mјera protjerivanja iz BiH, za vrijeme trajanja te mјere;
- f) odbije dati biometrijske podatke prilikom predaje zahtjeva;
- g) se vodi u evidencijama kod nadležnog organa kao prijestupnik, a posebno kao međunarodni prijestupnik;
- h) je pravosnažno osuđen za krivično djelo, a brisanje osude nije nastupilo;
- i) postoje drugi razlozi utvrđeni međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana;
- j) prisustvo stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH ili predstavlja prijetnju javnom zdravlju, izuzimajući slučajeve kada je oboljenje nastupilo nakon odobrenog boravka u BiH;
- k) Služba utvrdi da je sklopljen brak iz interesa ili zasnovana vanbračna zajednica iz interesa ili da je zasnovano usvajanje iz interesa isključivo radi ulaska i/ili boravka stranca u BiH;
- l) mu je u BiH izrečena prekršajna kazna koja nije izvršena;
- m) je evidentiran u kaznenim ili prekršajnim evidencijama organa za provođenje zakona kao višestruki povratnik, bez obzira da li se radi o sudskoj opomeni, uslovnoj osudi ili novčanoj kazni ili
- n) Služba raspolaže informacijama nadležnih organa i službi sigurnosti u BiH da stranac na bilo koji način učestvuje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način učestvuje u takvoj aktivnosti."

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, strancu se može odobriti boravak ukoliko je to u interesu BiH."

Dosadašnji st. (2) i (3) postaju st. (3) i (4).

U dosadašnjem stavu (3) koji postaje stav (4) iza riječi "dostavljanja" dodaje se riječ "konačne".

Iza dosadašnjeg stava (3) koji postaje stav (4) dodaju se novi st. (5) i (6) koji glase:

"(5) Sudovi dostavljaju Službi pravosnažnu presudu izrečenu strancu.

(6) Kazneno-popravni zavodi dužni su da mjesno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe dostave podatke o strancima koji su primljeni na izdržavanje kazne zatvora u roku od tri dana od dana prijema stranca, kao i obavještenje o datumu puštanja stranca na slobodu i to odmah po saznanju tog datuma."

Član 31.

U članu 64. (*Naljepnica odobrenja boravka*) iza stava (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

"(3) Po sticanju tehničkih uslova, što će biti određeno posebnim aktom Ministarstva, naljepnica odobrenja boravka zamijenit će se boravišnom dozvolom kao posebnim dokumentom s biometrijskim podacima stranca, koji personalizira i izdaje Služba. Personalizacija je proces ispisa ličnih podataka nosioca dokumenta na obrazac boravišne dozvole.

(4) Ministarstvo će, nakon pribavljenog mišljenja Službe, posebnim podzakonskim propisom detaljnije urediti izgled, sadržaj i postupanje prilikom izdavanja boravišne dozvole."

Član 32.

Iza člana 65. (*Izmjena rješenja o odobrenju boravka*) dodaje se novi član 65a. koji glasi:

**"Član 65a.
(Prestanak boravka)**

(1) Strancu prestaje boravak:

- a) na njegov lični zahtjev;
- b) sticanjem državljanstva BiH;
- c) njegovom smrću;
- d) izricanjem mjere iz člana 90. (*Posebni slučajevi protjerivanja*) ovog zakona, ili
- e) ako je odobren po osnovu spajanja porodice sa strancem čiji je boravak prestao ili je otkazan u skladu s ovim zakonom.

(2) Nadležni organi koji vode evidenciju o činjenicama iz stava (1) tač. b) i c) ovog člana dužni su o ovim činjenicama odmah obavijestiti Službu, a najkasnije u roku od sedam dana od dana njihovog nastanka.

(3) Služba donosi rješenje o prestanku boravka iz stava (1) tačke a) ovog člana, protiv kojeg se može podnijeti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja."

Član 33.

U članu 68. (*Razlozi za otkaz boravka*) u stavu (1) u tački i) na kraju rečenice iza riječi "dozvolu;" briše se tačka-zarez i dodaju se riječi: "ili obavlja određenu djelatnost bez odobrenja nadležnog organa u BiH;".

U tački o) riječi: "12 mjeseci" zamjenjuju se riječima: "šest mjeseci".

Stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Ako stranac ima odobren stalni boravak, on se može otkazati iz razloga propisanih u stavu (1) tač. a), b), c), d), e), h) ili m) ovog člana. Ako se strancu otkazuje stalni boravak iz razloga propisanih stavom (1) tačka m) ovog člana, može mu se uz otkaz boravka izreći i mjera protjerivanja sa zabranom ulaska u BiH."

Stav (5) mijenja se i glasi:

"(5) Ako se strancu otkazuje bezvizni ili privremeni boravak iz razloga propisanih stavom (1) tač. a), b), c), d), e), g), h), i), l) ili m) ovog člana, može mu se uz otkaz boravka izreći i mjera protjerivanja sa zabranom ulaska u BiH."

Iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

"(6) Osim razloga propisanih stavom (1) ovog člana, strancu se može otkazati bezvizni boravak ako Služba raspolaže informacijama nadležnih organa i službi sigurnosti u BiH da on na bilo koji način učestvuje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu, ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način učestvuje u takvoj aktivnosti. Uz otkaz boravka strancu se može izreći i mjera protjerivanja."

Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (7) i (8).

Član 34.

U članu 83. (*Prestanak važenja radne dozvole*) u stavu (3) riječ "donesena" zamjenjuje se riječima: "primljena konačna".

Član 35.

U članu 84. (*Izuzeci od obaveze posjedovanja radne dozvole*) u stavu (1) iza riječi "odnose" dodaju se riječi: "na vizni, bezvizni i".

Tačka a) mijenja se i glasi:

"a) ključna lica u pravnom licu koja imaju viši položaj u upravi, odnosno koja upravljaju odjelima, prate i nadziru rad drugih zaposlenika, imaju ovlaštenja za prijem i otpuštanje radnika ili su stručnjaci koji imaju izvanredno znanje koje je bitno za rad pravnog lica, istraživačku opremu, tehnike ili upravljanje i slično ukoliko je najmanje godinu dana bio zaposlen u tom pravnom licu ili je djelovao kao partner neposredno prije premještaja u BiH, ako imenovanje nema karakter radnog odnosa niti rad na tim pozicijama traje duže od ukupno tri mjeseca godišnje;"

U tački b) zarez i riječi: ",koji u tom privrednom društvu, odnosno preduzeću obavljaju određene poslove, ako takav rad nema karakter radnog odnosa niti traje duže od ukupno tri mjeseca godišnje" brišu se.

U tački i) iza riječi "umjetnosti," dodaju se riječi: "filmski umjetnici".

U tački l) zarez i riječi: "ako zbog toga u BiH ne borave duže od 30 dana neprekidno ni duže od ukupno tri mjeseca godišnje s prekidima" brišu se.

U tački m) zarez i riječi: ", u trajanju od ukupno tri mjeseca godišnje" brišu se.

U tački n) riječi: "kojima je odobren privremeni boravak" zamjenjuju se riječima: "koji su angažirani".

Tač. t), u) i v) mijenjaju se i glase:

"t) stranci koji su angažirani na projektima značajnim za BiH ako su kao stručnjaci ili ključna lica značajna za realizaciju projekta;
u) stranci koji borave u svrhu volonterskog rada u humanitarnim organizacijama, udruženjima građana ili fondacijama;
v) ljekari koji se po pozivu zdravstvene ustanove u BiH angažiraju za obavljanje specijalističkih pregleda i drugih medicinskih usluga ako takav rad ne traje duže od ukupno tri mjeseca godišnje."

Stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Kategorije stranaca iz stava (1) ovog člana mogu raditi u BiH na osnovu potvrde o prijavi rada tokom važenja vize, bezviznog ili prethodno odobrenog boravka. Potvrdu o prijavi rada, na zahtjev stranca, izdaje organizaciona jedinica Službe prema mjestu obavljanja poslova. Potvrda o prijavi rada izdaje se na obrascu propisanom podzakonskim aktom. Poslodavac može zaposliti stranca na onim poslovima za koje mu je izdata potvrda o prijavi rada i dužan je u svrhu kontrole tokom trajanja rada imati primjerak takve potvrde. Način dokazivanja radnopravnog statusa kategorija stranaca iz stava (1) ovog člana, a u svrhu izdavanja potvrde o prijavi rada, bit će propisan podzakonskim aktom iz člana 76. ovog zakona (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*)."

Iza stava (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

"(3) Stranci koji traže privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole, a u skladu sa stavom (1) ovog člana, treba da ispunjavaju uslove iz člana 53. ovog zakona (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) i posebne uslove, koje će Ministarstvo propisati podzakonskim aktom.

(4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, stranac koji traži privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole, a u skladu sa stavom (1) tačka b) ovog člana, treba ispunjavati uslove iz člana 53. ovog zakona (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*), te ako privredno društvo ili preduzeće ispuni dodatne uslove:

- a) da na svakog stranca, uključujući i osnivače, zapošljava minimalno pet državljana BiH;
- b) da isplaćuje bruto plaću po svakom zaposlenom najmanje u visini prosječne bruto plaće u BiH i
- c) da su uredno izmirene poreske obaveze."

Član 36.

Član 85. (*Izjednačavanje stranaca s odobrenim stalnim boravkom ili međunarodnom zaštitom ili privremenom zaštitom s državljanima BiH u pogledu rada*) mijenja se i glasi:

"Član 85.

(Pravo stranca na rad u BiH bez radne dozvole)

Pravo na rad u BiH bez obaveze pribavljanja radne dozvole omogućeno je strancima koji imaju:

- a) odobren stalni boravak u BiH,
- b) odobren izbjeglički status, supsidijarnu zaštitu u BiH ili privremenu zaštitu u BiH,
- c) odobren privremeni boravak po osnovu braka ili vanbračne zajednice s državljaninom BiH ili
- d) odobren privremeni boravak po osnovu statusa redovnog učenika ili studenta kada obavljaju poslove privremenog karaktera posredstvom ovlaštenih posrednika bez zasnivanja radnog odnosa u skladu s propisima kojima se regulira takvo obavljanje poslova."

Član 37.

U članu 87. (*Mjera protjerivanja*) u stavu (6) iza riječi "BiH" dodaju se riječi: "i rješenja o produženju perioda zabrane ulaska".

Stav (9) mijenja se i glasi:

"(9) Dok rješenje ne postane izvršno, stranac se može staviti pod nadzor smještanjem u imigracioni centar ili ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto i naložiti mu se javljanje u određenim vremenskim razmacima organizacionoj jedinici Službe ili policiji na čijem području boravi."

Iza stava (11) dodaju se novi st. (12) i (13) koji glase:

"(12) Ako se u postupku utvrđivanja identiteta utvrdi da je stvarni identitet stranca drugačiji od navoda o identitetu koje je stranac dao u postupku izricanja mjere protjerivanja, Služba će po službenoj dužnosti izmijeniti rješenje o protjerivanju u dijelu koji se odnosi na identitet stranca. Protiv ovog rješenja žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od osam dana od dostave rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(13) Rješenje o skraćenju ili ukidanju zabrane ulaska iz stava (2) ovog člana donosi Služba na zahtjev stranca. Protiv ovog rješenja žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od prijema rješenja."

Član 38.

U članu 88. (*Razlozi za izricanje mjere protjerivanja*) u stavu (1) u tački a) iza riječi: "iz BiH" dodaju se riječi: "ili ako mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen, a nije napustio BiH u određenom roku;".

U tački e) iza riječi "BiH" dodaju se riječi: "ili poništenju upisa u knjigu državljan BiH".

U stavu (2) iza riječi: "za donošenje odluke" dodaju se riječi: "kao i stepen integriranosti u BiH".

Iza stava (2) dodaju se novi st. (3), (4), (5), (6) i (7) koji glase:

"(3) U slučajevima ostanka stranca u BiH duže od perioda važenja vize, bezviznog ili odobrenog boravka, Služba može, cijeneći humanitarne razloge i interes BiH, umjesto izricanja mjere protjerivanja, izdati nalog za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH.

(4) Nalog iz stava (3) ovog člana izdaje se u svrhu prelaska državne granice, uz prethodno pribavljeni izjavu stranca kojom potvrđuje namjeru dobrovoljnog napuštanja BiH i dokazima kojima stranac potvrđuje izjavu.

(5) U nalogu iz stava (3) ovog člana navodi se rok za dobrovoljno napuštanje BiH koji ne može biti kraći od sedam ni duži od 30 dana. Izuzetno, ako postoje ozbiljni razlozi humanitarne prirode, rok za dobrovoljno napuštanje BiH može biti duži od 30 dana.

(6) Nalog za dobrovoljno napuštanje iz stava (3) ovog člana neće se izdati strancu ukoliko postoji opasnost od bijega ili predstavlja opasnost za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH.

(7) Strancu koji u roku određenom u nalogu za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH ne napusti BiH izriče se mjera protjerivanja."

Član 39.

Član 89. (*Dobrovoljno izvršenje rješenja o protjerivanju*) stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Rješenjem o protjerivanju može se odrediti rok za dobrovoljno izvršenje rješenja koji ne može biti kraći od sedam ni duži od 30 dana. Izuzetno, ako postoje naročito opravdani razlozi, rok za dobrovoljno izvršenje rješenja može se produžiti, prema posebnim okolnostima svakog pojedinog slučaja. Rok za dobrovoljno izvršenje rješenja ne mora biti određen ili može biti kraći od sedam dana ukoliko postoji opasnost od bijega ili stranac predstavlja opasnost za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH."

Član 40.

Član 91. (*Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) mijenja se i glasi:

"Član 91. (Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement")

(1) Stranac neće, ni na koji način, biti protjeran ili vraćen ("refoulement") na granicu teritorije gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja, bez obzira da li mu je zvanično odobrena međunarodna zaštita.

(2) Odredba stava (1) ovog člana neće se primijeniti na stranca koji se razložno smatra opasnim po sigurnost zemlje ili koji, pošto je pravosnažno osuđen za naročito teško krivično djelo, predstavlja prijetnju po BiH.

(3) Izuzetno od odredbe iz stava (2) ovog člana, zabrana vraćanja ili protjerivanja ("non-refoulement") odnosi se i na lica za koja postoji osnovana sumnja da bi bila u opasnosti da će biti podvrgнутa smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju ili drugom nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac ne može biti ni protjeran ni vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju."

Član 41.

Član 96. (*Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor*) mijenja se i glasi:

"Član 96. (Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor)

(1) Stranac je dužan platiti troškove svog vraćanja do mjesta u koje se upućuje.

(2) Ukoliko se utvrdi da stranac nema potrebna finansijska sredstva za plaćanje troškova vraćanja do mjesta u koje se upućuje, troškove vraćanja platit će:

- a) lice koje je izdalo pozivno pismo u svrhu ulaska stranca u BiH,
- b) fizičko ili pravno lice koje je stranca zaposlilo iako nije imao odgovarajuću radnu dozvolu,
- c) fizičko ili pravno lice koje je stranca zaposlilo po izdatoj radnoj dozvoli,
- d) banka koja je dala garanciju na sredstva bezgootovinskog plaćanja,
- e) turistička organizacija ili udruženje koje je izdalo vaučer, odnosno organizator drugačijeg putovanja,

- f) fizičko ili pravno lice koje je strancu pomoglo ili pokušalo pomoći da nezakonito pređe granicu, prolazi kroz ili boravi u BiH,
- g) prijevoznik koji je stranca dovezao u BiH, ili
- h) BiH.

(3) Radi osiguranja udaljenja stranca iz zemlje, a u skladu s članom 99. (*Određivanje stavljanja pod nadzor*) ovog zakona, do napuštanja BiH stranac se može staviti pod nadzor. Sve troškove u vezi s realizacijom nadzora snosi stranac koji se stavlja pod nadzor. Ako se utvrdi da stranac nema potrebna finansijska sredstva za plaćanje troškova stavljanja pod nadzor, te troškove snosit će subjekti iz stava (2) ovog člana.

(4) Nosioca troškova iz st. (1) i (3) ovog člana i iznos troškova rješenjem utvrđuje Služba po službenoj dužnosti. Protiv rješenja Službe žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

(5) Novčana sredstva koja su privremeno oduzeta od stranca koriste se za podmirenje troškova iz st. (1) i (3) ovog člana, te se deponuju u Službi do pravosnažnosti rješenja iz stava (4) ovog člana.

(6) Ukoliko ni stranac iz stava (1) ni subjekti iz stava (2) tač. od a) do g) ovog člana ne mogu platiti troškove vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor, ti troškovi podmirit će se na teret budžeta BiH angažiranjem sredstava za posebne namjene. Tako se može postupiti i kad je to potrebno zbog ekonomičnosti postupka udaljenja stranca iz zemlje.

(7) U slučaju iz stava (6) ovog člana Služba potražuje isplatu troškova iz st. (1) i (3) ovog člana od subjekata iz stava (2) tač. od a) do g) ovog člana u odgovarajućem postupku."

Član 42.

Član 99. (*Određivanje stavljanja pod nadzor*) mijenja se i glasi:

"Član 99. (*Određivanje stavljanja pod nadzor*)

(1) Strancu se do napuštanja BiH može odrediti stavljanje pod nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obavezu javljanja organizacionoj jedinici Službe ili policiji:

- a) radi osiguranja izvršenja rješenja o protjerivanju, u slučaju da mu je otkazan boravak u BiH ili u drugom slučaju kad mu je izrečena mjera protjerivanja;
- b) radi osiguranja da će napustiti zemlju kad mu je zahtjev za odobrenjem boravka odbijen, a nije napustio BiH;
- c) radi osiguranja udaljenja stranca iz zemlje;
- d) kad Služba odobri odgađanje izvršenja mjere protjerivanja;
- e) ako postoje osnovi sumnje da bi slobodno i neograničeno kretanje stranca moglo ugroziti javni poredak, javni red i mir ili sigurnost ili međunarodne odnose BiH ili predstavljati prijetnju

javnom zdravlju u BiH, odnosno ako je utvrđeno da predstavlja prijetnju za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH;

f) kad postoji sumnja u istinitost navoda stranca o njegovom identitetu ili se inače identitet stranca ne može utvrditi ni u roku od šest sati od dovođenja u službene prostorije;

g) kad je stranac prihvaćen na osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji u predaji i prihvatu lica čiji je boravak nezakonit;

h) u drugim slučajevima propisanim ovim zakonom.

(2) Strancu će se odrediti stavljanje pod nadzor smještanjem u imigracioni centar:

- a) ako postoje osnovi sumnje da bi nakon donošenja rješenja o protjerivanju slobodno i neograničeno kretanje stranca moglo ugroziti javni poredak, javni red i mir ili sigurnost ili međunarodne odnose BiH ili predstavljati prijetnju javnom zdravlju u BiH, odnosno ako je utvrđeno da predstavlja prijetnju za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH;
- b) radi osiguranja izvršenja rješenja o protjerivanju ili u drugom slučaju kad mu je izrečena mjera protjerivanja, ako postoje osnovi sumnje da će stranac pobjeći ili na drugi način onemogućiti izvršenje odluka;
- c) kad postoji sumnja u istinitost navoda stranca o njegovom identitetu, a izrečena mu je mjera protjerivanja."

Član 43.

U članu 100. (*Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor*) u stavu (3) iza riječi "nadzorom" dodaju se riječi: "u imigracionom centru", a broj "30" zamjenjuje se brojem "90".

Iza stava (3) dodaju se novi st. (4) i (5) koji glase:

"(4) Ako se strancu određuje blaža mjera nadzora iz člana 99. stav (1) ovog zakona, rješenje sadrži odluku o ograničenju kretanja stranca na određeno područje ili mjesto s adresom stanovanja, pravni osnov, obavezu javljanja u određenim vremenskim razmacima organizacionoj jedinici Službe ili policije i druge pojedinosti bitne za ostvarivanje svrhe blažeg nadzora. Strancu se, uz potvrdu, privremeno oduzimaju sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH, osim ako pristane da dobровoljno napusti BiH.

(5) U slučaju da stranac ne poštuje obaveze iz rješenja iz stava (4) ovog člana, Služba određuje nadzor smještanjem u imigracioni centar."

Član 44.

Član 101. (*Pravni lijekovi protiv rješenja o stavljanju pod nadzor*) mijenja se i glasi:

"Član 101. (Pravni lijekovi protiv rješenja o stavljanju pod nadzor)

(1) Protiv rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u imigracioni centar žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od tri dana od uručenja, odnosno dostavljanja rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(2) Ako Ministarstvo u roku od tri dana od podnošenja žalbe ne ukine rješenje o stavljanju stranca pod nadzor u imigracioni centar ili po žalbi u tom roku uopće ne odluči, može se pokrenuti upravni spor tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine.

(3) Tužba iz stava (2) ovog člana podnosi se Sudu Bosne i Hercegovine u roku od tri dana od proteka roka iz stava (2) ovog člana, a Sud Bosne i Hercegovine dužan je ove predmete smatrati hitnim, saslušati stranca i donijeti odluku po tužbi u roku od tri dana od dana podnošenja tužbe. Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Protiv rješenja o stavljanju stranca pod nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od uručenja, odnosno dostavljanja rješenja. Žalba ne odgada izvršenje rješenja."

Član 45.

Član 102. (*Izvršenje rješenja o stavljanju pod nadzor i produženje nadzora*) mijenja se i glasi:

"Član 102. (Izvršenje rješenja o stavljanju pod nadzor i produženje nadzora)

- (1) Stavljanje pod nadzor izvršava se ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obavezu javljanja organizacionoj jedinici Službe ili policiji ili smještanjem stranca u ustanovu specijaliziranu za prihvrat stranaca (imigracioni centar).
- (2) Stranac ostaje pod nadzorom do trenutka prisilnog udaljenja iz zemlje ili toliko dugo koliko je potrebno za izvršenje svrhe nadzora, odnosno dok se razlozi koji su bili osnov za stavljanje stranca pod nadzor bitno ne izmijene, ali najduže do roka određenog rješenjem o stavljanju pod nadzor, odnosno rješenjem o produženju nadzora.
- (3) Služba će za vrijeme trajanja nadzora preuzeti sve neophodne mjere da se trajanje nadzora svede na najkraće moguće vrijeme.
- (4) Po proteku roka od 90 dana iz člana 100. (*Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor*) stav (3) ovog zakona, stranac se može zadržati pod nadzorom na osnovu rješenja o produženju nadzora koje donosi Služba. Nadzor se može produžavati svaki put najviše za 90 dana, ukoliko postoje uslovi za određivanje stavljanja pod nadzor iz člana 99. (*Određivanje stavljanja pod nadzor*) ovog zakona, tako da ukupno trajanje nadzora stranca ne može trajati duže od 180 dana. Rješenje o produženju nadzora može se donijeti najkasnije 15 dana prije proteka roka prethodno određenog nadzora.
- (5) Izuzetno, u slučaju da stranac onemogućava svoje udaljenje iz zemlje ili stranca nije iz drugih razloga moguće udaljiti iz zemlje u roku od 180 dana, ukupno trajanje nadzora u imigracionom centru može se produžiti i na period duži od 180 dana. Rješenje o izuzetnom produženju nadzora donosi Služba.

- (6) Ukupno trajanje nadzora u imigracionom centru ne može biti duže od 18 mjeseci u kontinuitetu, osim u slučaju kada se radi o strancu za kojeg je utvrđeno da predstavlja prijetnju po sigurnost Bosne i Hercegovine kada trajanje nadzora može biti i duže.
- (7) Ograničenje kretanja iz člana 114. ovog zakona ne uračunava se u ukupno trajanje nadzora iz stava (6) ovog člana.
- (8) Ukoliko stranca nije moguće udaljiti iz BiH u roku iz stava (6) ovog člana, strancu se može odrediti blaža mjera nadzora.
- (9) Protiv rješenja o produženju nadzora nad strancem mogu se podnijeti pravni lijekovi iz člana 101. (*Pravni lijekovi protiv rješenja o stavljanju pod nadzor*) ovog zakona.
- (10) Služba može izmijeniti način izvršenja stavljanja stranca pod nadzor i umjesto smještaja stranca u ustanovu specijaliziranu za prihvat stranaca odrediti blažu mjeru nadzora, ako se i blažom mjerom može postići svrha nadzora. Blaža mjera nadzora podrazumijeva dozvolu strancu da boravi van ustanove.
- (11) Određujući blažu mjeru iz st. (8) i (10) ovog člana, Služba može ograničiti kretanje stranca na određeno područje ili mjesto, nametnuti mu obavezu redovnog javljanja u određenim vremenskim razmacima nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policiji i uz potvrdu mu oduzeti sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH.
- (12) U slučaju izmjene rješenja o stavljanju stranca pod nadzor iz stava (10) ovog člana ili donošenja rješenja o blažoj mjeri nadzora iz stava (8) ovog člana, žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (13) Ukoliko stranac ne poštuje obaveze iz rješenja o blažoj mjeri nadzora iz stava (11) ovog člana, ili se osiguraju uslovi za udaljenje stranca iz BiH, strancu se može odrediti mjeru nadzora u imigracionom centru."

Član 46.

U članu 103. (*Obaveza registriranja karakteristika stranca*)iza stava (1) dodaju se novi st. (2), (3), (4), (5) i (6) koji glase:

"(2) Stranac koji podnosi zahtjev za vizu dužan je DKP-u MVP-a i/ili Graničnoj policiji omogućiti uzimanje biometrijskih podataka koji sadrže fotografiju i otiske deset prstiju, te potpis. Otisci prstiju se ne uzimaju od:

- a) djece koja su mlađa od 12 godina,

- b) čelnika države i vlade i članova nacionalne vlade u pratinji bračnog druga, članova njihovih službenih delegacija ako su ih BiH ili međunarodne organizacije službeno pozvale u posjetu, ili
- c) vladara ili drugih visokih članova kraljevske porodice, ako su ih BiH ili međunarodne organizacije pozvale u službenu posjetu.

(3) Stranac koji podnosi zahtjev za boravak dužan je DKP-u MVP-a i/ili organizacionoj jedinici Službe omogućiti uzimanje biometrijskih podataka koji sadrže fotografiju i otiske dva prsta, te potpis. Otisci prstiju ne uzimaju se od djece koja su mlađa od šest godina.

(4) Stranac koji podnosi zahtjev za međunarodnu zaštitu dužan je Ministarstvu u sjedištu omogućiti uzimanje biometrijskih podataka koji sadrže: fotografiju, otiske deset prstiju i dlanova, te potpis. Otisci prstiju ne uzimaju se od djece mlađe od 14 godina.

(5) Izuzetno od st. (2), (3) i (4) ovog člana, otisci prstiju ne uzimaju se od lica kod kojih je uzimanje otiska prstiju fizički nemoguće. Ukoliko je moguće uzimanje manje od deset otisaka prstiju, u skladu sa st. (2), (3) i (4) ovog člana, uzima se najveći mogući broj otisaka prstiju.

(6) Biometrijski podaci pohranjuju se u Centralnu bazu podataka o strancima."

Član 47.

U članu 104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima stavljanja stranca pod nadzor*) naslov člana mijenja se i glasi: "(*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima stavljanja stranca pod nadzor i registriranju karakteristika stranca*)".

U članu 104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima stavljanja stranca pod nadzor i registriranju karakteristika stranca*) riječ "propisom" zamjenjuje se riječju "propisima", a na kraju rečenice briše se tačka, dodaju se zarez i riječi: "kao i uzimanja, pohranjivanja, korištenja, pristupa, prijenosa, te odgovarajuće mehanizme zaštite i rokove čuvanja podataka iz člana 103. (*Obaveza registriranja karakteristika stranca*) ovog zakona."

Član 48.

U članu 109. (*Postupak i nadležnost za donošenje rješenja o međunarodnoj zaštiti*) stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Postupak za međunarodnu zaštitu pokreće se podnošenjem zahtjeva Ministarstvu u sjedištu, koje zahtjev razmatra i donosi odluku."

U stavu (2) riječ "svim" briše se, a iza riječi "dokazima" dodaju se riječi: "uvidom u predmet".

U stavu (6) riječi: "15 dana" zamjenjuju se riječima: "30 dana".

Član 49.

U članu 112. (*Obustava postupka*) u stavu (1) iza tačke b) briše se riječ "ili" i dodaje se nova tačka c) koja glasi:

"c) ako podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu ne sarađuje s organom nadležnim za rješavanje po njegovom zahtjevu; ili".

Dosadašnja tačka c) postaje tačka d).

Član 50.

U članu 114. (*Ograničenje kretanja podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) u stavu (2) tačka b) iza riječi "stranaca" dodaju se zarez i riječi: "ukoliko je prethodno izrečena mjera protjerivanja;".

U stavu (4) na kraju rečenice briše se tačka, dodaju se zarez i riječi:

", a Sud je dužan ove predmete smatrati hitnim i donijeti odluku po tužbi u roku od osam dana od dana prijema tužbe."

Član 51.

U članu 115. (*Zaštita podataka*) iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

" (2) Na podatke označene određenim stepenom tajnosti iz stava (1) ovog člana primjenjuje se Zakon o zaštiti tajnih podataka."

Član 52.

U članu 116. (*Odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu*) u tač. c), d) i e) riječ "mora" zamjenjuje se riječima: "treba dobrovoljno".

Iza tačke d) riječ "ili" briše se, a iza tačke e) dodaje se riječ "ili" i nova tačka f) koja glasi:

"f) zahtjev za međunarodnu zaštitu odbija i utvrđuje se da stranac ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih članom 91. (Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement") ovog zakona."

Član 53.

U članu 118. (*Zaštita u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) u stavu (1) iza riječi: "tačka c)" dodaju se riječi: "i f)", a riječi: "ili konačna odluka iz člana 116. tač. d) i e)," brišu se.

Član 54.

Član 119. (*Prihvrat podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu*) mijenja se i glasi:

"Član 119.
(Prihvat podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu)

(1) Ministarstvo osigurava odgovarajuće uslove za prihvat stranca koji izrazi namjeru podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili stranca koji podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu, naročito u pogledu smještaja, ishrane, primarne zdravstvene zaštite i pristupa obrazovnom sistemu.

(2) Ministarstvo će osigurati neophodnu medicinsku ili drugu pomoć licima s posebnim potrebama iz stava (1) ovog člana."

Član 55.

U članu 120. (*Prava lica kojima je odobrena međunarodna zaštita*) stav (5) mijenja se i glasi:

"(5) Ministarstvo će, u saradnji s Ministarstvom civilnih poslova BiH, licima kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite izdati isprave iz člana 121. (*Isprave za izbjeglice i strance na supsidijarnoj zaštiti*) ovog zakona."

Stav (6) mijenja se i glasi:

"(6) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH će, u saradnji s Ministarstvom civilnih poslova BiH, licima kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite omogućiti pristup pravu na smještaj, rad, obrazovanje i osigurati pravo na zdravstvenu i socijalnu zaštitu. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH će, u saradnji s drugim ministarstvima, institucijama i službama, licima kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite omogućiti pristup integracionim olakšicama."

Član 56.

Član 124. (*Ukidanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite*) mijenja se i glasi:

"Član 124.
(Ukidanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite)

(1) Ministarstvo ukida priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite u sljedećim slučajevima:

- a) kada se ustanovi postojanje nekog od razloga za isključenje primjene međunarodne zaštite iz člana 106. (*Razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite*) ovog zakona; ili
- b) kada se ustanovi da je pogrešno prikazivanje ili izostavljanje činjenica od strane lica pod međunarodnom zaštitom, uključujući upotrebu lažnih dokumenata, bilo odlučujuće za priznavanje međunarodne zaštite.

(2) Rješenje o ukidanju izbjegličkog statusa ne utiče na prava predviđena čl. 91. (*Princip zabrane vraćanja, "non-refoulement"*) i 118. (*Zaštita u slučaju odbijanja zahtjeva za*

međunarodnu zaštitu) ovog zakona i članom 32. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine."

Član 57.

U članu 137. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima međunarodne i privremene zaštite*) u stavu (3) riječi: "i 121. stav (1) (*Isprave za izbjeglice i strance na supsidijarnoj zaštiti*)" brišu se.

Član 58.

Član 138. (*Komunikacija s UNHCR-om*) mijenja se i glasi:

"Član 138. (Saradnja s UNHCR-om)

(1) Nadležni organi vlasti saradivat će s UNHCR-om u skladu s članom 35. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

(2) Podnosiocu zahtjeva za međunarodnu zaštitu u svim fazama postupka bit će omogućena komunikacija s UNHCR-om ili s drugim organizacijama koje po ovom pitanju mogu djelovati u ime UNHCR-a.

(3) Predstavnik UNHCR-a, pod uslovom da se podnositelj zahtjeva s tim saglasi, bit će obaviješten o toku postupka, te će mu se omogućiti prisustvo razgovoru u kojem će podnositelj zahtjeva iznijeti detaljne razloge podnošenja zahtjeva.

(4) Predstavniku UNHCR-a omogućit će se iznošenje vlastitog zapažanja nakon obavljenog razgovora s podnosiocem zahtjeva."

Član 59.

U članu 143. (*Izuzetak od primjene određenih odredbi ovog zakona*) riječi "i X.," brišu se, a iza riječi "*(Organizacija ustanova)*" dodaju se riječi "i 103. (*Obaveza registriranja karakteristika stranca*)".

Član 60.

U članu 144. (*Službene evidencije*) u stavu (1) iza tačke v) dodaju se nove tač. z) i aa) koje glase:

"z) biometrijskim podacima stranaca,
aa) prijavama rada stranaca."

Član 61.

U članu 145. (*Centralna baza podataka o strancima*) stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Centralna baza podataka o strancima sadrži i podatke o imenu i prezimenu lica, srednjem imenu, spolu, datumu rođenja, državljanstvu, vrsti, tipu, broju i roku važenja putne isprave, mjestu, vremenu i smjeru prelaska granice, podatke o vizи, boravišnoj dozvoli ili drugom dokumentu koji zamjenjuje vizу, kao i druge podatke koji su uzeti putem elektronskih čitača putnih isprava na graničnim prijelazima koje vodi Granična policija."

U st. (6) i (7) riječi "i Zakona o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka" brišu se.

Član 62.

U članu 147. (*Baza podataka o uzorcima obrazaca putnih isprava*) iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Na prijedlog MVP-a, Vijeće ministara donosi listu stranih putnih isprava i drugih dokumenata koje priznaje BiH i s kojima stranci mogu preći državnu granicu BiH."

Član 63.

U članu 151. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 16., 19., 21. i 63.*) u naslovu člana iza broja "21." briše se slovo "i", dodaje se zarez i iza broja "63" dodaju se riječi "i 84".

U stavu (1) iza tačke c) dodaje se nova tačka d) koja glasi:

"d) protivno članu 84. (*Izuzeci od obaveze posjedovanja radne dozvole*) stav (2) ovog zakona nema potvrdu o prijavi rada ili obavlja poslove različite od onih koji su navedeni u prijavi rada."

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Pravno i fizičko lice koje zapošljava stranca koji je izuzet od pribavljanja radne dozvole kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2 000 KM ukoliko, protivno članu 84. (*Izuzeci od obaveze posjedovanja radne dozvole*) stav (2) ovog zakona, nema primjerak potvrde o prijavi rada stranca."

Član 64.

Član 154. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbe člana 18.*) mijenja se i glasi:

"Član 154. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbe člana 18.*)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6 000 KM do 10 000 KM kaznit će se prijevoznik u zračnom saobraćaju za svakog prevezenog stranca kojeg doveze na granični prijelaz BiH, a koji ne ispunjava uslove za ulazak stranca propisane članom 19. (*Opći uslovi za ulazak*) st. (1) i (2) ovog zakona. Najveći iznos novčane kazne po jednom prijevozu ne može biti veći od 200 000 KM bez obzira na broj prevezenih lica.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 6 000 KM do 10 000 KM, za svakog prevezenog stranca kaznit će se fizičko ili pravno lice koje kao prijevoznik u zračnom, kopnenom i vodenom saobraćaju ili kao organizator turističkog ili sličnog putovanja koji nije na svoj trošak odvezao stranca s graničnog prijelaza iz BiH koji ne ispunjava uslove iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) ovog zakona i nije preuzeo troškove povratka stranca propisane članom 18. (*Obaveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja*) stav (2) ovog zakona."

Član 65.

U članu 158. (*Rokovi za donošenje podzakonskih propisa Vijeća ministara po ovom zakonu*) iza stava (7) dodaje se novi stav (8) koji glasi:

"(8) Vijeće ministara će, na prijedlog Ministarstva, uz prethodno pribavljeni mišljenje MVP-a, donijeti odluku kojom će se, nakon stvaranja tehničkih uslova, odrediti početak primjene člana 103. (*Obaveza registriranja karakteristika stranca*) ovog zakona."

Član 66.

U članu 160. (*Rokovi za donošenje podzakonskih propisa Ministarstva prema ovom zakonu*) iza stava (4) dodaju se novi st. (5) i (6) koji glase:

"(5) Ministarstvo će, nakon pribavljenog mišljenja Službe, donijeti podzakonski akt kojim će urediti izgled, sadržaj i postupanje prilikom izdavanja boravišne dozvole iz člana 64. (*Naljepnica odobrenja boravka*) ovog zakona.

(6) Ministarstvo će, na prijedlog Službe, donijeti odluke kojima će se, nakon stvaranja tehničkih uslova, odrediti početak primjene odredbe člana 59. stav (1) tačka e) (*Uslovi za odobrenje stalnog boravka*) i člana 64. (*Naljepnica odobrenja boravka*) ovog zakona, u dijelu koji se odnosi na izdavanje boravišne dozvole s biometrijskim podacima stranca."

Član 67.

U članu 161. (*Rok za donošenje ostalih podzakonskih propisa*) u stavu (1) riječi "i 121. stav (1) (*Isprave za izbjeglice i strance na supsidijarnoj zaštiti*)," brišu se.

Član 68.

(1) Podzakonski propisi doneseni na osnovu Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08) primjenjivat će se u prijelaznom periodu do donošenja novih ili izmjene i dopune važećih podzakonskih propisa, ako nisu u suprotnosti s ovim zakonom.

(2) Rok za donošenje podzakonskih propisa iz stava (1) ovog člana je šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Svi predmeti koji do stupanja na snagu ovog zakona nisu pravosnažno okončani, završit će se po odredbama propisa koji su na snazi u vrijeme pokretanja postupka, a u predmetima u kojima do stupanja na snagu ovog zakona nije doneseno prvostepeno rješenje postupak će se nastaviti po ovom zakonu.

Član 69.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj: 01,02-02-1-26/12
22. oktobra 2012. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

dr. Milorad Živković

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Sulejman Tihić